

Kirkja fyri fólkið

Kirkjufólkið er garðurin um kirkjuna og manngarðurin er tryggur. Tað er vandamikið at forkela fólkakirkjuna. Skulu vit hava eina sjálvstøðuga føroyska fólkakirkju, má hon fyrirreikast væl. Og ivasamt er, um tað er rætt at skilja kirkjuna frá statinum. Tað heldur Hans Jacob Joensen, bispur, sum metir um føroysku kirkjuna nú vit standa við aldargrindina

ORD: DÁNJA L HØJGAARD
MYNDIR: ALVUR HARALDSEN

Tað skerst ikki burtur. Hægsti kirkjuleiðarin í Føroyum er bjartskygdur, tá hann hyggur fram.

Meðan kirkjurnar í nógvum av grannalondum okkara standa meira og minni tómbar eru føroyingar framvegis trúgvir móti kirkjuni.

85 prosent av øllum føroyingum eru limir í fólkakirkjuni. Og sammett við onnur lond er kirkjufólkið í Føroyum ein tryggur garður um kirkjuna, metir Hans Jacob Joensen, bispur.

– Eg hevði ikki sagt allan sannleikan, um eg segði, at eg slett ikki hugsaði um hatta. Tað, sum hendir í øðrum londum kemur mangan til okkara seinni. Men í roynd og veru eri eg ikki so bangin fyri tí, fyrst og fremst av eini ávisari grund:

– Í Føroyum hava vit hildið fast um – og tað kunnu vit í stóran mun takka deknalestrinum í kirkjuni fyri – at fólkið sjálvt syrgir fyri síni guðstænastu. Tað er ókent aðrastaðni. T.v.s. at hjá okkum er tað ikki eitt apparat, sum bara koyrir og tryggjar, at alt virkar – líkamikið um fólk koma í kirkjuna ella ikki. Hetta meti eg sum eina stóra og sterka móttækt í móti øllum kirkjurákinum, sum hevur verið aðrastaðni.

Uppalingin munar

Og sambært biski er tað uppalingin, sum føroysk foreldur geva børnum sínum, sum er klípið í garðinum kring kirkjuna.

– Tað, sum verður lagt í barnið heimanífrá, hevur avgerðandi týdning. Sum børn vandust vit við til at ganga í kirkju. Vit lærdu, at kirkjugongdin hoyrði minst líka nógv til lívið, sum tað, at tú skuldi í skúla aftur mánamorgun.

– Tað er ein hótan móti Fólkakirkjuni, um heimin plaser kirkjuna og hennara boðskap, sum nakað heilt sekundert, sum ongan týðning hevur.

– Eg tori ikki at siga, at eg siggi nokur serlig tekin um, at tað gongur tann skeiva vegin. Tvørturímóti. Minar royndir eru ógiligar

– Fyri meg er tað avgerðandi hvat ið fer at standa í eini føroyskari grundlóg um føroysku kirkjuna. Og tað eigur at standa meira enn í teirri donsku, sigur Føroya bispur, Hans Jacob Joensen

kirkjuna, at boðskapurin hvørur. Fólk tíma ikki at lurta, tí tey halda seg ikki hava brúk fyri tí.

– Í nógvum londum í vesturheiminum hevur kirkjan nógv mikið av pengum og bygningum. Hon hevur alt tað, sum skal til. Vilt tú brúka tað, so kanst tú fara har. Vil tú ikki, so er tað líkamikið. Tú merkir so at siga ikki um kirkjan er har ella ikki.

– Kirkjan skal ikki berast á lógvum. Tað er sunt fyri alt livandi, at vit viðhvørt merkja, at tað verður kravt nakað av okkum. Somuleiðis skal tað eisini verða kravt nakað av kirkjuni. Og tá eg tosi um kirkjuna, so hugsu eg ikki um meg sjálfan, prestarnar ella kirkjuráðini. Kirkjan er fólkið.

Ein fírikirkja

Fólkakirkjan hevur verið merkt av reimingum tey seinastu árin. Opið stríð hevur verið millum prestar og einstaklingar við heilt ymiskari biblíufatan. Ein prestur hevur lagt frá sær, aðrir hava verið skuldsettir fyri ranglæru, og tað verður tosað hart um at stovna fírikirkjur í Føroyum.

Men bispur stúrir ikki fyri, at kirkjan klovar í næstu öld. Hetta grundgevdur hann m.a. við, at stríðið ikki hevur staðið millum sjálvt kirkjufólkið.

– Tær reimingar, sum hava verið innan kirkjuna, eru nógv meira nakað, ið er skapt av nokrum heilt fáum persónum.

– Eg haldi, at kirkjufólkið hevur verið rættuliga illa við av hesum. Kirkjan er nakað gamalt, sum føroyingar eru góðir við. Tey vita hvat kirkjan stendur fyri. Kirkjufólkið vil hava tað góðu gomlu kirkjuna, har tað er vítt til veggja og høgt til loftið. Har tú sjálvur gert av, um tú vilt koma ella ikki, og har tað ikki er prestsins uppgáva at meta um, hvør ið er verdugur og ikki, sigur bispur, sum heldur, at landið er ov lítið til at rúma fleiri kirkjum.

– Eg ivist ikki í, at kirkjula eindin verður varðveitt. Samfelagið er so pinkulítið. Tað kostar pengar at stovna fírikirkjur og tað má vera eitt ávíst fólkaagrarlag undir eini fírikirkju.

Gott við kjaki

Tað er eymir spurningar, sum stríðið í fólkakirkjuni snýr seg um: kvinnuligir prestar, fosturtøka og vígsla av samkyndum og frá-

positivar. Tað merkir ikki, at viðurskiptini eru, sum tá eg vaks upp við Gjógv. Men tað týðningarmesta er har.

Bjarnatænastan

Tað ljóðar kanska lögdi.

Men tá bispur hyggur inn í framtíðina, sær hann eitt vandamál í, at kirkjan verður borin á lógvum. Vandin er fyri, at kirkjufólkið missur sín virkna leiklut í kirkjuni, um kirkjan fær í posa

og sekk.

– Einasti hátturin, tú kanska kanst beina fyri kirkjuni upp á – og tað hevur onkur sagt, at vesturheimurin er dømi um – er, at gera so nógv gott fyri

» Eg ivist ikki í, at kirkjuliga eindin verður varðveitt «